

Řešení a bodové výsledky 2. kola Přírodovědné ligy 2023/2024

Na Slovensku po slovensky aneb Nad Tatrou sa blýska

Úkol 1:

- a) Napiš pomocí roků, v jakých obdobích měli obyvatelé Slovenska prezidenta v Praze.
1918–1939; 1945–1992
- b) Přelož do češtiny věty:
Šteklivý bocian z vidieku hutorí pri olovrante na konári cez múr so smädnou korytnačkou.
Lechtivý čáp z venkova hovoří u svačiny na větvi přes zeď se žíznivou želvou.
Cencúle v nevykúrenej pivnici neďaleko cintorína naozaj visia ako maškrtný rušňovodič u riadu.
Rampouchy v nevytopeném sklepe nedaleko hřbitova opravdu visí jako mlsný strojevodící u nádobí.
- c) Najdi na mapě významné body Slovenska, tzv. trojmezí a urči jejich zeměpisné souřadnice v klasickém tvaru (stupně, minuty, vteřiny). Ke každému z nich přiřpiš i nejbližší město (nikoli obec).
Slovensko + Česko + Rakousko: 48°36'59" s. š.; 16°56'22" v. d. (Šaštín-Stráže)
Slovensko + Rakousko + Maďarsko: 48°0'26" s. š.; 17°9'37" v. d. (Bratislava)
Slovensko + Ukrajina + Maďarsko: 48°24'13" s. š.; 22°9'17" v. d. (Čierna nad Tisou)
Slovensko + Polsko + Ukrajina: 49°5'16" s. š.; 22°33'56" v. d. (Snina)
Slovensko + Česko + Polsko: 49°31'2" s. š.; 18°51'4" v. d. (Čadca)
Pozn.: Protože nebylo výslovně specifikováno, že má jít o slovenská města, uznávala se i nejbližší města v zahraničí.

Úkol 2:

- a) Jak se jmenuje nejvýchodnější slovenský národní park?
Poloniny
- b) Jak se jmenuje nejzápadnější slovenský národní park?
Malá Fatra
- c) Kolik let dělí vznik nejstaršího a nejmladšího slovenského národního parku?
53 let
- d) Kolik výškových metrů dělí nejvyšší vrcholy Malé a Velké Fatry?
113 m
- e) Jak se jmenuje nejvyšší vrchol pohoří, které leží i na souřadnicích 48°35'37" s. š.; 18°39'11" v. d.?
Vtáčnik

Úkol 3:

- a) Jak se jmenuje smlouva popisující hranici mezi Československem a Maďarskem po 1. světové válce?
Trianonská smlouva
- b) Ve kterých dvou slovenských městech (města s celkovým počtem obyvatel větším než 20 000) žije nejvíce Maďarů?
Komárno; Dunajská Streda
- c) Které slovenské město se skrývá pod maďarským názvem Aranyosmarót?
Zlaté Moravce

- d) Která dvě konkrétní náboženská vyznání převažují na severovýchodě Slovenska?
řeckokatolické a pravoslavné
- e) Vypočítej hustotu zalidnění jednoho slovenského okresu z těchto vstupních dat s přesností na setiny.
Rozloha: Od čísla dvacet čtyři odečti třináct a výsledek vynásob číslem, které na dresu nosil Jaromír Jágr. Od toho výsledku odečti třikrát sto sedm a výsledek je rozloha okresu v kilometrech čtverečních.
Počet obyvatel: Patnáct procent z výsledku součinu dvě na pátou krát pět na čtvrtou krát třicet sedm.
Zde došlo k chybě zadání, rozloha vychází 427 km², ale počet obyvatel měl vyjít 11 100, ale vyšel dle instrukcí 111 000. Tudíž výsledkem je hustota zalidnění 259,95 obyvatel na kilometr čtvereční, ale mělo vyjít 25,995 obyv./km².
- f) Zjisti, o jaký okres jde. Napovíme, že má něco společného s dřívějším legendárním rychlíkem Laborec.
Díky nápovědě a posunuté desetinné čárce většina správně odhadla výsledek – okres Medzilaborce.

Úkol 4.

- a) Kolikrát se touto reformou zvýšil počet krajů?
Dvakrát
- b) O kolik se zvýšil počet okresů?
o 41
- c) Kolik okresů dnes sousedí s Českou republikou?
Devět
- d) Ke každému regionu napiš jedno město, která v něm leží:
Gemer = **Rožňava nebo Rimavská Sobota**, Šariš = **Prešov nebo Bardejov**, Hont = **Banská Štiavnica nebo Krupina**, Liptov = **Ružomberok nebo Liptovský Mikuláš**
- e) K daným městům napiš název tradičního regionu Slovenska
Žiar nad Hronom = **Tekov**, Lučenec = **Novohrad**, Dolný Kubín = **Orava**, Martin = **Turiec**

Úkol 5.

- a) Jak jsou vzdáleny kolejnice od sebe u tohoto širokého rozchodu (v mm)?
1520 mm
- b) Odkud a kam vede tato širokorozchodná trať?
(státní hranice s Ukrajinou) – Maťovce – Haniska při Košiciach
- c) Co se po této trati nejvíce přepravuje?
Železná ruda
- d) Proč se obci Čierna nad Tisou říká suchozemský přístav?
Obří překladiště surovin mezi širokým a normálním rozchodem
- e) Přes které železniční hraniční přechody mezi Českem a Slovenskem jezdí v současném jízdním řádu osobní vlaky kategorie Os?
Vrbovce, Vlárský průsmyk, Mosty u Jablunkova

Úkol 6.

- a) Kolik euro je podle tohoto kurzu 1 slovenská koruna (přesně)?
0,03319 EUR

b) Jaký motiv je na slovenské minci v hodnotě 2 eura?

Trojvrší a dvojitý kříž

c) Jaký motiv je na slovenské minci v hodnotě 2 centy?

hora Kriváň

Úkol 7.

d) Kterých šest slovenských měst s počtem obyvatel větším než 9500 cocik na své cestě navštívil (Košice nepočítej).

Trenčín, Partizánske, Zvolen, Detva, Fil'akovo, Revúca

e) Sečti počty obyvatel těchto šesti měst a výsledek zaokrouhli na desetitisíce.

150 000

f) Jaká železniční zajímavost je poblíž obce, kde si cocik dává kávu a zákusek ve vyřazeném železničním voze?

Telgártská smyčka

g) Do kterého z předešlých šesti měst se dnes nedá dostat vlakem?

Revúca

Druhého kola se zúčastnilo 33 soutěžících, z toho 21 z kategorie Junior. Nejaktivnější třídou se stala opět kvarta se 7 účastníky, prima a kvinta mají po 6, sekunda 5, tercie a septima po 3, sexta, oktáva a 1. G po jednom.

Pořadí	Jméno	Třída	Body	Rychlostní prémie	Body celkem
1.	Martin Kalenský	kvarta	95	8 (8 %)	103
2.	Kryštof Vitvar	oktáva	94	8 (8 %)	102
3.	Radim Jisl	prima	93	6 (6 %)	99
4.	Jakub Kraus	septima	91	5 (5 %)	96
5.	Veronika Janků	sexta	88	5 (6 %)	93
6.	Tereza Tegelová	kvinta	85	5 (6 %)	90
7.	Tereza Kyselová	septima	85	5 (6 %)	90
8.	Lukáš Věchet	prima	83	6 (7 %)	89
9.	Tereza Rosová	prima	83	5 (6 %)	88
10.	Antonín Vitvar	prima	82	5 (6 %)	87
11.	Kateřina Rybová	sekunda	78	6 (8 %)	84
12.	Jiří Žalský	septima	82	0 (0 %)	82
13.	Martin Dočekal	kvinta	79	0 (0 %)	79
14.	Michal Dočekal	kvarta	67	2 (4 %)	69
15.	Antonín Novák	kvarta	68	0 (0 %)	68
16.	Filip Holub	prima	64	0 (0 %)	64
17.	Žaneta Prausová	kvinta	63	1 (1 %)	64
18.	Štěpán Kracík	kvarta	63	0 (0 %)	63
19.	Mariana Horáková	kvinta	61	0 (0 %)	61
20.	Tobiáš Kraus	kvarta	57	3 (5 %)	60
21.	Daniel Polášek	kvarta	53	3 (5 %)	56
22.	Adriana Lánská	prima	49	2 (5 %)	51
23.	Veronika Zamastilová	1.G	48	3 (6 %)	51
24.	Matěj Krejčí	kvinta	49	0 (1 %)	49
25.	Tran Thi Nhu Quynh	sekunda	45	0 (0 %)	45
26.	Matyáš Vitvar	kvinta	44	0 (0 %)	44
27.	Michala Honců	sekunda	38	1 (2 %)	39

28.	Jan Kapucián	tercie	34	0 (0 %)	34
29.	Matěj Kracík	kvarta	30	0 (0 %)	30
30.	Ema Nguyen Ha Phuong	sekunda	29	0 (0 %)	29
31.	Monika Kyselová	tercie	27	0 (0 %)	27
32.	Eliška Horáková	tercie	24	0 (0 %)	24
33.	Julie Hylmarová	sekunda	13	0 (0 %)	13

V případě shodného bodového zisku je podle pravidel Přírodovědné ligy výše umístěn soutěžící z nižšího ročníku.